

DOI: 10.31648/pw.6477

TETYANA KOSMEDA

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8912-2888>

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

KATARZYNA JANIK

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7912-2179>

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

DOMINIKA JANCZURA

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5634-7044>

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

СУЧАСНА ОНОМАСТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ: ДИСКУСІЇ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ УЧЕНИХ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ОНОМАСТИКОНУ

**Modern onomastic terminology.
Discussions of Russian and Ukrainian scientists
about the formation of the Internet onomasticon**

КЛЮЧОВІ СЛОВА: власна назва, термін, термінотворення, інтернет-ономастика, інтернет-ономастикон

KEYWORDS: proper names, term, terminology, Internet-onomastics, Internet-onomasticon

ABSTRACT: Nowadays, more than 1 milliard of “computer names” have been registered, that is why it is vital to outline the Internet-onomastics into a separate branch of onomastics. The article reflects upon discussions in the Ukrainian and Russian linguistics related to the interpretation of the new terms of proper names that function in the Internet. Though the Internet communication has been constantly developing, linguists have not developed a unified system of proper names for the Internet-communication. Some terms that have been proposed are not always consistent with main word-formation requirements: relevance, eloquence and analogy. Moreover, they do not reflect Slavic onomastic naming tradition. There is an urgent need to create a unified system of the Internet-onomastic; in particular, by minimalizing a range of synonymic terms and by actualizing their transparent motivation. Researchers give some propositions as to the aptness of usage and active introduction of some terms, justifying some motives for the nomination.

1. Постановка проблеми, актуальність та мета дослідження

Глобалізаційні процеси, що відбуваються в сучасному світі впливають на розвиток науки, зокрема й мовознавчої. Особливої ваги набуває уніфікація термінології відповідних галузей знань, її репрезентація в різних наукових школах, що сформувалися в межах однієї й різних країн, потреба усвідомлення однакової інтерпретації певних понять, що простежується в межах різних наукових шкіл, виокремлення відповідних відмінностей, розбіжностей.

У сучасному мовознавстві, зокрема українському і російському, простежуємо стрімкий розвиток ономастики. В останні роки спостерігаємо й значне розширення ономастичної термінології, що, зокрема, відбувається за рахунок розвитку інтернет-комунікації.

Українські й російські вчені неодноразово зазначали, що ономастична термінологія вимагає нового погляду, своєрідного «перезавантаження», порівн.:

Традиційні ономастичні терміни потребують уточнення й системного викладу. Сучасний стан ономастичної теорії і практики використання власних назв у різних сферах людської діяльності вимагає розробки нового російського термінологічного словника (переклад автор. – Т. К.) (Супрун 2011, 135-136).

Авторитетний сучасний український ономаст М. Торчинський також наголошує, що

практика сучасних ономастичних досліджень засвідчує настійну необхідність створення нового словника ономастичних термінів, оскільки виникла певна неузгодженість між потребами таких студій і можливостями відповідної терміносистеми їх задовольнити (Торчинський 2008, 243).

Зрозуміло, що системний опис термінів ономастики актуальний не лише для української і російської лінгвістики, але й для сучасної слов'янської ономастики загалом.

Наукова література з проблем ономастичної термінології українських (О. Белей, Д. Бучко, О. Карпенко, Ю. Карпенко, Г. Лукаш, В. Німчук, Є. Отін) та російських (Н. Подольська, О. Суперанська, В. Супрун, А. Щербак та ін.) ономастів надзвичайно багата, мають місце й зразки лексикографічних праць – словники української (Бучко/Ткачова 2012) й російської (Подольская 1978) ономастичної термінології, що сьогодні популярні в наукових колах. Згадаємо й загальнослов'янське зібрання ономастичних термінів (Основная система 1983). Безумовно, залишається до цього часу актуальною для розгляду питання про становлення типології онімів монографія Суперанської (Суперанская 1973), у якій проаналізовано весь наявний на час виходу монографії досвід ономастичних класифікацій, однак на сьогодні вона вже дещо застаріла. Як застарів і словник, у якому репрезентовано термінологію слов'янської

ономастики (Основная система 1983). У лексиконі російської ономастичної термінології Подольської, останнє перевидання якого побачило світ 1988 року (Подольская 1988), утілено оригінальну класифікацію пропріальної лексики на основі актуалізації шести схем, що ґрунтуються на ключових підходах до репрезентації власних назв. Однак ця праця також потребує оновлення, оскільки не відображає останніх віянь ономастичної науки. Велику цінність для української ономастики має словник української ономастичної термінології, укладений Д. Бучком та Н. Ткачовою, не лише тому, що він віддзеркалює останні досягнення української ономастики, що мали місце на 2012 рік, але й тому, що в його передмові докладно схарактеризовано етапи розвитку української ономастичної термінології, зроблено аналіз того, як ономастичну лексику трактують у загальних словниках лінгвістичних термінів. У передмові до свого словника Бучко наголошує, що «пропонований [...] словник – це перше найповніше лексикографічне опрацювання ономастичної термінології, використовуваної в українському мовознавстві» (Бучко/Ткачова 2012, 23). Важливою для сучасної української ономастики є й засаднича стаття Торчинського щодо запропонованої ним концепції нового словника української ономастичної термінології (Торчинський 2008) та праці сучасного російського ономаста Супруна щодо потреби створення нового словника російських ономастичних термінів (Супрун 2011), а також засаднича наукова розвідка Суперанської (Суперанская 2009). Однак запропоновані концепції і Супруна, і Торчинського залишаються лише теорією й не знайшли до цього часу реалізації в термінографічному виданні. Прогалиною в дослідженні ономастичної термінології залишаються й ономастичні терміни інтернет-комунікації.

З огляду на те, що порівняльних досліджень у галузі ономастики з'являється все більше, а наукові міжнародні контакти вдосконалюються й активізуються, убачаємо потребу унормування ономастичної термінології, зокрема терміносистеми нового класу онімів – власних назв, що функціують в інтернет-мережі. Велика кількість і термінологічна розбіжність інтернет-онімів викликає в мовознавців непорозуміння, сумніви, зважаючи на те, що більшість новостворених термінів не відображає ономастичної традиції термінотворення.

Мета цього дослідження – інтерпретація нових термінів на позначення власних назв, що функціують в інтернет-мережі, оскільки в лоні ономастики формується новий розділ – інтернет-ономастика й існує нагальна потреба створення єдиної системи інтернет-ономастики через мінімізацію кількості можливих синонімічних термінів.

У процесі дослідження було застосовано систему методів, основні серед яких лінгвістичного спостереження та традиційний описовий (прийоми внутрішньої й зовнішньої інтерпретації), порівняльно-зіставний та контекстуального аналізу, класифікаційний та дослідницького абстрагування для кваліфікації ознак мовних одиниць, що складають дослідницький матеріал.

2. Аналіз останніх досліджень і публікацій

Попри значний розвиток технологій і широку доступність мережі Інтернет, кількість праць, присвячених вивченню інтернет-ономастики невелика. Серед українських і російських учених власні назви інтернет-дискурсу були предметом дослідження, наприклад, таких учених, як Т. Анікіна (2010; 2011; 2012), І. Вакулик (2013), О. Голованова (2009), М. Голомідова (2005), М. Карпенко (2013; 2014; 2014а), О. Лутивінова (2009), Є. Сазонова (2014), О. Соков (2013; 2014; 2014а), М. Торчинський (2010; 2010а), Г. Ходоренко (2006), А. Швидченко (2013), С. Шестакова (2018), М. Якуніна (2013), М. Ярошенко (2009).

3. Виклад основного матеріалу

За підрахунками Шестакової, в Інтернеті зареєстровано понад 1 млрд. комп'ютерних імен (Шестакова 2018, 112), тому, очевидно, цілком виправданим є виокремлення інтернет-ономастики як її самостійної ланки.

Прогрес, активний розвиток технологій спричинився до появи нового класу онімів у межах ідеонімів, а саме комп'ютеронімів – власних назв об'єктів комп'ютерного буття (Карпенко 2017, 52). Наприклад, М. Карпенко пропонує розподіл комп'ютеронімів на: 1) файлоніми (назви комп'ютерних файлів), 2) софтоніми (назви програм), 3) віртуалміфоніми (назви об'єктів комп'ютерних ігор), 4) інтернетоніми (власні назви онлайн-об'єктів) (Карпенко 2017, 52–54).

Мають місце й пропозиції включати до ідеонімів такі класи онімів, як віртуалоніми – власні назви віртуальних (комп'ютерних та інтернетівських) об'єктів, що відповідно розподіляються на комп'ютероніми та інтернетоніми (Карпенко 2011, 146).

В. Неклесова постулює введення в інтернет-ономастикон власних назв інтернет-мемів, що, як видається, не ввійшли в жодну іншу класифікацію (Неклесова 2017).

Попри те, що інтернет-ономастика – це відносно молодий розділ ономастики, однак можна виокремити *базову класифікацію інтернет-ономастикону*.

У межах інтернет-ономастики дослідники виокремлюють відповідно: 1) сайтоніми – власні назви сайтів, 2) ніконіми – онлайн-псевдоніми користувачів, 3) логіноніми (Шестакова, Ярошенко) або епістулоніми (М. Карпенко, Торчинський) – власні назви адрес електронних поштових скриньок. Отже, як бачимо, вже на початковому етапі функціонування паралельно вживаються два різні терміни на позначення одного й того самого поняття (епістулонім і логінонім).

Нік, нікнейм, ніконім (терміни Ходоренко) – «це вигадане ім'я, ім'я-прізвисько, що обирається (створюється) користувачами мережі Інтернет; ім'я [...] прийняте користувачем Інтернету для організації роботи в мережі й участі в інтернет-комунікації» (Ходоренко 2006); «вигадане ім'я, ім'я-прізвисько, що створюється користувачем інтернету й застосовується в чатах, блогах, інтернет-конференціях» (Гусєва 2013, 60). На позначення аналізованого поняття Сазонова пропонує термін нетнейм (від англ. net – мережа, name – ім'я) (Сазонова 2014, 401). На її думку,

нетнейм – це слово (власна або загальна назва) або словосполучення (іноді – речення), яке віртуальна мовна особистість використовує під час інтернет-спілкування для саморепрезентації та самопозиціонування. Нетнейм – один з різновидів найменувань користувачів певних інтернет-жанрів (Сазонова 2014, 401).

Зазначена дослідниця вважає не зовсім коректним вживання номінації нікнейм щодо користувачів Інтернету, оскільки цей термін означає прізвисько. На її думку, указати на те, що йдеться про ім'я, яке функціює в інтернет-просторі, дозволить уживання таких лексичних одиниць, як віртуальний нікнейм (нік), мережевий нікнейм, інтернет-нікнейм, електронний нікнейм та нетнейм (Сазонова 2014, 401), тобто створюються складні терміни (словосполучення). Торчинський ототожнює нікнейми з віртуальними псевдо (вигадана власна назва користувача комп'ютером або Інтернетом), серед яких, відповідно, можна виокремити інтернет-псевдоніми й комп'ютер-псевдоніми (Торчинський 2010), тобто, на думку зазначеного дослідника, нікнейми – це не тільки власні назви користувачів інтернет-мережі, але й всього віртуального простору.

На позначення імені користувача мережі Інтернет Отін запропонував термін юзеронім (від англ. 'користувач') (Ярошенко 2009, 174), що, як видається, не ввійшов у науковий обіг.

Отже, в українській науковій літературі знаходимо такі терміни, як мережевий нікнейм, ім'я-маска, віртуальне ім'я, замасковане ім'я, інтернет-ім'я, інтернет-псевдонім, віртуальне прізвисько, юзеронім.

Деякі дослідники ототожнюють ніки з прізвисками, із чим не погоджується, зокрема, А. Гусєва, яка пояснює, що

функціональна особливість ніконімів, яка полягає в самоназиванні, дозволяє відмежовувати їх від прізвиस्क, хоч і ті, й інші індивідуалізують особу за певною ознакою й мають невичерпний матеріал для їхнього утворення. Ніконім, як вигадане носієм ім'я, що заміняє справжнє, можна віднести до псевдонімів, але з певним застереженням. Основна їхня схожість базується на ознаках індивідуальної належності, самономінації, самоідентифікації, мотивованості й обмеженості сфери вживання. Відмінність полягає в більшій експліцитності прагматичного компонента ніконімів, що зумовлено специфікою сфери використання цих онімів (комунікативний інтернет-простір) (Гусєва 2013, 61).

Про ніконім-псевдонім розмірковує й Ходоренко, порівн.:

як і ніконім, псевдонім обирається його носієм, і в цьому їхня подібність. Однак функційне навантаження ніконіма і псевдоніма відрізняється, тому що ніконім служить насамперед для організації спілкування, тоді як псевдонім обирається для приховування справжнього імені з певною метою (Ходоренко 2006).

Звернемо також увагу на змістове наповнення терміна ніконім. На думку Ходоренко, цей термін охоплює поняття нік, логін, пароль. Такого розуміння дотримується й Шестакова (Шестакова 2018, 113). На думку названої дослідниці, ніконім – це й віртуальні імена користувачів мережі, що необхідні для реєстрації й подальшого функціонування в системі, і початки назв адрес електронних поштових скриньок, що, за спостереженнями зазначеної вченої, досить часто збігаються (Шестакова 2018, 113).

Гусєва підкреслює, що інтернет-ім'я

– це не обличчя, а маска користувача в мережі, [...] це одиниці штучної, вторинної номінації. [...] У ніконімах більшою мірою виражений конотативний і прагматичний компонент (що наближає їх до okazіоналізмів) (Гусєва 2013, 61).

Ознаками ніконімів ця дослідниця вважає: 1) індивідуалізацію, 2) самономінацію, 3) самоідентифікацію, 4) прозору мотивованість, 5) високий ступінь експліцитності прагматичного компонента (Гусєва 2013, 62).

Отже, в українській науковій літературі пропонуються такі терміни на позначення імені користувача інтернет-мережі: 1) нік, нікнейм, ніконім, мережеве ім'я (Шестакова), 2) віртуальний нікнейм, мережевий нікнейм, нетнейм (Сазонова), 3) юзеронім (Отін), 4) ім'я-маска, віртуальне ім'я, замасковане ім'я, інтернет-ім'я, інтернет-псевдонім, віртуальне прізвисько (Сазонова 2014, 401). Таку кількість і різноманітність синонімічних термінів вважаємо не зовсім коректною, оскільки принципи термінотворення загалом передбачають, по-перше, щонайменшу кількість термінів на позначення поняття (в інших науках бажано один термін на позначення одного поняття, але загальновідомо, що це практично неможливо), а по-друге, доступність (актуалізація інтернаціоналізму) з метою популяризації результатів досліджень.

Аналіз українськомовної дискурсивної практики на основі зібраного матеріалу показав неоднорідність термінологічної системи інтернет-ономастикону. Подібну картину виявляємо й у сучасному російському мовознавстві, де на позначення власних імен користувачів Інтернету використовують такі терміни, як рос. никнейм, компьютерное имя, виртуальное имя, сетевое имя. Усі названі вище терміни стосуються базового ономастичного терміна, яким є власне ім'я користувача соціальної мережі. Докладніше розглянемо терміни, що актуалізовані в сучасній російській інтернет-ономастиці.

Голомідова наголошує, що сучасна епоха, яка безпосередньо пов'язана з інформаційними технологіями, викликає появу нових «замінників» власних імен. Учена розглядає статус ніку як автономного або підпорядкованого й порівнює нік з псевдонімом, що позначає творчу особистість користувача Інтернету. Вона також зазначає, що одночасно нік застосовують і під час особистого спілкування. Він характеризує людину як приватну особу без умикання соціально-рольових маркерів. Нік в Інтернеті замінює офіційне ім'я, приховуючи користувача сайту або чату. Це розширює межі особистої свободи, а також дає змогу перейти на більш незалежний рівень спілкування. Розвиток нових назв людей сприяє зміні складу іменної системи. Зважаючи на свої індивідуальні наукові уподобання, Голомідова надає перевагу терміну нік (Голомідова 2005, 19).

Анікіна також присвятила низку статей вивченню власних імен, поширених в інтернет-комунікації. Ця вчена зауважує, що рос. сетевое имя – це синонім до рос. никнейм або ник. На її думку, перед нами виняткова послідовність символів (цифр, літер латинського алфавіту та кирилиці). Такі назви унікальні, тому на чатах не буває «тезок» і «однофамільців». Дослідниця актуалізує ще один термін – рос. виртуальное имя собственное і пропонує таку його дефініцію, порівн.: «Віртуальне власне ім'я – умовне чи вигадане комп'ютерне ім'я, художній вигаданий образ, який створює користувач для особистого спілкування в Інтернеті» (переклад автор. – Т. К.) (Анікіна 2010, 73). Анікіна помічає, що рос. сетевий ник, на перший погляд, може здаватися терміном, близьким до номінацій прізвисько або псевдонім. Однак псевдонім зазвичай має емоційне забарвлення, а прізвисько дуже часто «висміює» риси свого носія. Тому для позначення власного імені в Інтернеті вчена пропонує інший термін рос. псевдопрізвисьце, що позначає «[...] неправдиве прізвисько, оскільки людина дає його сама собі з метою приховати негативні якості особистості й наділити себе бажаними якостями» (переклад автор. – Т. К.) (Анікіна 2010, 74).

В іншій своїй розвідці Анікіна вводить ще один термін, що окреслює поняття зі сфери інтернет-ономастики, – це рос. виртуальний оним. Цей термін номінує, власне, віртуальне ім'я. Віртуальний оним, зрозуміло, ніяк не отожднюють з реальним. Він завжди мотивований, оскільки, безперечно, є продуктом людської свідомості, відповідних асоціацій, фантазії (Анікіна 2012, 56). Окрім того, термін рос. виртуальний оним має синонім рос. никоним, який дослідниця пояснює так: «псевдопрізвисько, вигадане неосновне ім'я, котре вибирає собі комунікант з наявних власних імен чи придумує собі для спілкування у віртуальному просторі чату» (переклад автор. – Т. К.) (Анікіна 2012, 56).

Описуючи політизовані антропоніми (рос. политизированные антропонимы), Анікіна вживає термін рос. сетевое имя. На думку названої дослідниці,

це ім'я, що належить до спільного ресурсу на сервері; кожна спільна папка в сервері має таке ім'я, уживане користувачем персонального комп'ютера. Учена показує особливість логіну, що зазвичай має форму безглуздої послідовності літер та цифр (Аникіна 2011, 199).

Дефініцію терміна нікнейм знаходимо в публікації Е. Рянскої та О. Балкунової. Як вважають дослідниці, «нікнейми – це нові одиниці зі сфери штучної ономастики чи вторинної номінації, що ускладнює їхню інтерпретацію як знакових одиниць» (переклад автор. – Т. К.) (Рянская/Балкунова 2011)

Отже, нікнейми відносяться до системи онімів, зокрема псевдонімів. Вони унікальні й не мають еквівалентів, оскільки імена учасників інтернет-комунікації не можуть повторюватися на окремому порталі чи сайті або інтернет-майданчику. Нікнейми мають особливий статус, оскільки їх завжди створюють в особливому мережевому контексті (Рянская/Балкунова 2011).

Н. Ахренова, яка також вивчає номінації нових явищ, що з'являються в Інтернеті, вживає термін рос. сетевое имя. Зазначена дослідниця зауважує, що рос. сетевое имя, на відміну від прізвища й імені, унікальне й не може повторюватися, а цю унікальність можна перевірити в спеціальних базах даних. Треба одночасно брати до уваги, що віртуальне та реальне прізвиська не тотожні. Крім того, прізвисько в Інтернеті користувач вибирає собі сам. Традиційне прізвисько в соціумі надають інші люди, і воно не мусить обов'язково подобатися власнику. Мережеві прізвиська часто формуються на ґрунті перероблення офіційного антропоніма. Для них характерні короткі форми. Але користувачі зазвичай мають намір зробити ім'я інформативно містким. Мережеві імена (рос. сетевые имена) можна вважати репрезентацією лінгвокультурної компетенції користувача, його прагненням до максимального самовираження (Архенова 2009) власного Еґо.

Щоб з'ясувати, чи фіксуються розглянуті в цій статті терміни в енциклопедії слов'янської ономастики (Rzetelska-Feleszko/Cieślukowa 2003), проаналізовано текстовий простір названої енциклопедії. З'ясовано, що жодний з актуалізованих у цій розвідці термінів, не вміщений в зазначене фундаментальне лексикографічне видання, що підтверджує актуальність статті й потребу введення виокремлених термінів у словники лінгвістичних термінів, зокрема й у галузі ономастики.

4. Висновки

Проблема уніфікації термінології різних наукових галузей систематично потребує уваги дослідників, що, без сумніву, пов'язано з глобалізаційними процесами, які дають змогу науковцям активно обмінюватися думками, популяризувати результати своїх напрацювань. До наук, що мають на сьогодні

не зовсім упорядковану термінологічну систему, належить й ономастика, зокрема, інтернет-ономастика, що «бореться» з проблемою синонімії. У наявних українських і російських словниках ономастичних термінів термінологія інтернет-ономастики відсутня. Тому назріла нагальна потреба систематизувати й уніфікувати термінологію ономастики, що поширена в інтернет-дискурсі.

Хоч інтернет-комунікація існує вже багато років і постійно розвивається, мовознавці досі не напрацювали єдиної системи найменувань для учасників інтернет-спілкування. На сьогодні запропоновано чимало термінів, що не завжди відповідають основним принципам ономастичного термінотворення: нагадаймо, що це – актуальність, доцільність і аналогічність (Суперанская); нові терміни інтернет-ономастикону не схожі на традиційні терміни зі сфери ономастики, не віддзеркалюють слов'янської ономастичної традиції іменування.

Аналіз наукових праць із термінології інтернет-ономастики дає змогу дійти висновку, що найбільш уживаними термінами і в українському, і в російському мовознавстві є нік, нікнейм (відповідно рос. ник або никнейм). В українській ономастиці поширені також такі терміни, як ніконім (часто вживаний термін), мережеве ім'я, віртуальний нікнейм, мережевий нікнейм, юзеронім, ім'я-маска, віртуальне ім'я, замасковане ім'я, інтернет-ім'я, інтернет-псевдонім, віртуальне прізвисько. У російському ж мовознавстві паралельно функціують терміни виртуальное имя, собственное компьютерное имя, виртуальный оним, сетевое имя.

Термінологічна система кожної науки мусить вирізнятися доступністю; терміни не повинні мати синонімів; бажано, щоб вони належали до інтернаціонального фонду, були широко вживаними, активними. Мовознавці стоять перед вибором, який необхідно фахово мотивувати.

Уважаємо, найбільш удалими терміни нікнейм (скорочено нік), ніконім, що номінують реальні або вигадані імена користувачів мережі Інтернет у блогах, чатах, на інтернет-конференціях і в інтернет-коментарях, та логін, логіонім у значенні “ідентифікатор / назва користувача інтернет-мережі”. По-перше, ці терміни демонструють прагнення сучасної науки рухатися в англоцентричному напрямку (нік-, логін-) й, по-друге, показують тяжіння до ономастичної слов'янської традиції найменування (-онім).

Термін ніконім функціє для номінації відповідного різновиду логіоніму. Зауважимо, що слово логін походить від англійського login, що в перекладі означає “вхід до комп'ютерної системи”: простежуємо актуалізацію внутрішньої форми, прозору мотивацію, що позитивно для терміна.

Утім термін нік використовують і для назви користувачів електронної пошти чи телефонного номера. Виникає питання, чи в цьому разі ніконім можна вважати різновидом логіоніму, тобто маємомо вияв полісемії чи омонімії. Можливо, для означення останнього доцільно створити іншу номінацію,

наприклад, псевдологіним. Це питання можна остаточно розв'язати тільки у співпраці зі спеціалістами сфери ІТ, що підтверджує інтердисциплінарність ономастичної науки.

5. Перспективи використання результатів дослідження

Систематизація інтернет-ономастикону стає першочерговим завданням учених, які можуть почати роботу з уніфікації базових термінів, зокрема назв для ідентифікації користувачів інтернет-дискурсу. На сьогодні зазначені номінації не зафіксовані ономастичними термінологічними словниками. Цю прогалину необхідно ліквідувати: і щодо української, і щодо російської, і ширше – щодо слов'янської ономастики, уклавши словник нової слов'янської ономастичної термінології з урахуванням номінативних одиниць, розглянутих у цій науковій розвідці.

Бібліографія

- RZETELSKA-FELESZKO, E./CIEŚLIKOWA, A. (red.) (2003), *Słowiańska onomastyka*. Encyklopedia. Warszawa/Kraków etc.
- АНИКИНА, Т. В. (2010), Имя собственное в интернет-коммуникации. В: Известия Уральского государственного университета: серия 1: проблемы образования, науки и культуры. 75 (2), 71-76.
- АНИКИНА, Т. В. (2011), Политизированные никнеймы (political nicknames) в ономастическом пространстве чатов. В: Политическая Лингвистика. 35 (1), 198-201.
- АНИКИНА, Т. В. (2012), Виртуальный антропоним в системе современной коммуникации. В: Уральский Филологический Вестник, Язык. Система. Личность: Лингвистика Креатива. 2, 56-61.
- АРХЕНОВА, Н. А. (2009), Лингвистические особенности сетевых имен. Вестник Челябинского государственного университета. 34, 5-9.
- Бучко, Д./Ткачова, Н. (2012), Словник української ономастичної термінології. Харків.
- ВАКУЛИК, И. И./ШВИДЧЕНКО, А. В. (2013), Сетевое имя (никнейм) как современная реалия в интернет-пространстве. В: Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 186 (2), 94-98.
- ГОЛОВАНОВА, Е. И. (2009), Имя пользователя персональным компьютером как объект полипарадигмального анализа. В: Этнолингвистика. Ономастика. Этимология, Материалы междунар. науч. конф., 60-62.
- ГОЛОМИДОВА, М. В. (2005), Русская антропонимическая система на рубеже веков. В: Вопросы ономастики. 2, 11-22.
- Гусева, А. С. (2013), Мовна особистість в умовах віртуальної комунікації: номінація користувача як мовний код. В: Ученые записки Таврического национального университета имени В. И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». 4 (2), 58-64.
- КАРПЕНКО, М. Ю. (2013), Структурна класифікація сайтонімів. В: Записки з ономастики. 16, 60-72.
- КАРПЕНКО, М. Ю. (2014), Словотвірна класифікація сайтонімів англословного сектора Інтернету. В: Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). 130, 496-502.

- КАРПЕНКО, М. Ю. (2014а), Функції сайтонімів. В: Слов'янський збірник. 18, 347-352.
- КАРПЕНКО, М. Ю. (2017), Онімний простір Інтернету. Одеса.
- КАРПЕНКО, М. Ю./КАРПЕНКО, О. Ю. (2011), Інвективні сайтоніми. В: Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського: Лінгвістичні науки: зб. наук. праць. 13, 145-151. В: dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/9334 [доступ: 20 IX 2019].
- ЛУТИВИНОВА, О. В. (2009), Лингвокультурологические характеристики виртуального курса: дис. ... д-ра филол. наук. Волгоград.
- НЕКЛЕСОВА, В. Ю. (2017), Меми як частина онімного простору. В: Записки з ономастики. 20, 210-222.
- Основная система (1983), Основная система и терминология славянской ономастики. Скопье.
- ПОДОЛЬСКАЯ, Н. В. (1978, 1988), Словарь русской ономастической терминологии. Москва.
- РЯНСКАЯ, Э. М./БАЛКУНОВА, А. С. (2011), Сетевое имя (никнейм) как языковой знак. В: Вестник нижегородского государственного университета. 4. В: <http://vestnik.nvsu.ru/archiv/27/> [доступ: 18 IX 2019].
- САЗОНОВА, Е. О. (2014), Никнейміка як нова галузь сучасної антропоніміки. В: *Studia Linguistica*. 8, 399-403. В: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Stiling_2014_8_65 [доступ: 20 IX 2019].
- СОКОВ, А. А. (2013), Функционально-стилевые особенности никонимов в виртуальном курсе. В: Известия Волгоградского государственного педагогического университета. Серия «Филологические науки». 4 (79), 69-72.
- СОКОВ, А. А. (2014), Автономинация как результат реализации лингвокреативного потенциала виртуальной языковой личности XXI века. В: Вестник Московского государственного областного университета. Серия «Русская филология». 4, 78-84.
- СОКОВ, А. А. (2014а), Никоним в виртуальном пространстве: лингвопрагматический аспект: дис. ... к. филол. н. Владимир.
- СУПЕРАНСКАЯ, А. В. (1973), Общая теория имени собственного. Москва.
- СУПЕРАНСКАЯ, А. В. (2009), Ономастика начала XXI века. Москва.
- СУПРУН, В. І. (2011), Размышления над ономастической терминологией. В: Вестник Волгоградского университета. 8 (62), 133-138.
- ТОРЧИНСКИЙ, М. М. (2008), Словник української ономастичної термінології (засади, структура, коментарі). В: Українське мовознавство, Міжвідом. наук. зб., Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 38, 243-247.
- ТОРЧИНСКИЙ, М. М. (2010), Денотатно-номінативна структура псевдонімії як складник української ономастичної терміносистеми. В: Українське мовознавство. 40, 57-63. В: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Urn_2010_40_10 [доступ: 20 IX 2019].
- ТОРЧИНСКИЙ, М. М. (2010а), Структура, типологія і функціонування онімної лексики української мови: дис. ... д-ра філол. наук: спец. 10.02.01 «Українська мова». Київ.
- ХОДОРЕНКО, Г. В. (2006), Найменування осіб у російськомовній інтернет-комунікації: структурний і семантичний аспекти: автореферат дис. ... канд. філол. наук. Дніпропетровськ. В: <http://referatu.net.ua/referats/7569/165267> [доступ: 20 IX 2019].
- ШЕСТАКОВА, С. О. (2018), Никоніми як особлива категорія Інтернет-дискурсу. В: Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки. 281, 111-118. В: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nv nau_fil.n_2018_281_15 [доступ: 20 IX 2019].
- ЯКУНИНА, М. Л. (2013), Особенности интернет-дискурса: никнейм. В: Филологические науки. Вопросы теории и практики. 3 (21), 218-221.
- ЯРОШЕНКО, Н. О. (2009), Антропоніми та логіноніми: наслідки міжвидової трансонімізації. В: Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Мовознавство». 15 (2), 173-177.

